

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulas), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában

124. szám.

BRASSO, Kedd, október 27-én.

I-ső évfolyam 1885.

A rovás.

— Válasz a „Kronstädter Zeitung“-nak. —

II.

A „Nemzet“ levelezője nem indult el régi adatokon s hogy ez így van, hogy csakugyan új dolgokat tár fel, arról legközelebb is lesz alkalma a „Kronst. Ztg.“-nak ismét a „Nemzet“-ből meggyőződni. Azt mondja a „Kr. Ztg.“, hogy ha a levelező a helyzetet csakugyan javítani akarja, ott van annak helye, a képviselő-testület, a mely minden javításra célzó józan javaslatot örömmel fogadna.

Ez valóban azok számára van írva, akik Brassó viszonyait nem ismerik s ez után bizonyára azt hiszik, hogy Brassónak mustra képviselője van. Nagyon sajnáljuk azt az olvasót, a ki ilyen egyoldalú érmekeket kap. Megadjuk hát annak másik oldalát is. A városi képviselőtestületben a „Versailles“ uralkodik; az a párt, mely gyűlöl minden haladást, melynek zászlaján ugyan ott áll: „Kronstadt voran!“ de tényleg utjában áll minden haladásnak, mert félti befolyását; az a párt, mely csak úgy tudja az uralmat megtartani, ha folyton izgat, a mely elzárkozik minden üdvös javaslat és reform elől.

Ennek a pártnak javasolni annyi volna, mint üres szalmát csépelni, vagy hogy jobban fejezzük ki magunkat, mint a „Kr. Zeitung“-gal okosan beszélni. Nem is jut eszébe senkinek, a mint nem az, hogy a szászokat mint olyanokat gyalázzuk. Arra, hogy mi a szászok összességét kárhoztattuk volna, bajosan mutathatna fel esetet a cikkíró. Igenis, gáncsoltuk a tulzókat, de csak ezeket s mindenkor mondtuk, hogy a nagy többség jámbor, csendes és szorgalmas nép.

„Vajjon a belügyminiszter talán egy királyi biztossal vétesse át a város igazgatását?“ — kérdi a „Kronst. Zeitung“.

Mi nem mondtuk ezt eddig. De ha már felszínre hozatott, hát nyíltan, minden habozás nélkül megvalljuk: igen! Ez az egyedüli mód, rendezni városunk zilált viszonyait. Ez az egyetlen módja, megvizsgálni a városi vagyont és annak kezelését s mindazt, a mit a komasági szellem oly lelkiismeretlenül tönkre tett, ismét rendes kerékvágásba terelni. — Meggyőződésünk, hogy a várost a teljes elpusztulástól másként megóvni nem lehet. Más, mint kormánybiztos, nem csinálhat itt

rendet; bárki bármit is mondjon, az lehetetlen. A ki állásánál fogva kénytelen naponként érintkezni ugyanazon elemekkel, annak az teljesen lehetetlen.

A polgárság többsége nem is busulna e felett; s ha volnának, a kik mesterséges szítás után talán zugolódának eleintén, ha terheiket könnyebbülni éreznék, még áldanák a kormányt, hogy rendet csinált.

Nem szász vagyronról van itt szó. Együgyűség kell ahhoz, ha valaki egy város vagyronát, mely ősidők óta vegyes lakosságu, egy nemzetiség vagyronának mondja. E vagyron megszerzéséhez magyar, szász és román egyenlő mértékben járult. Egyenlően viselték a terheket a multban s viselik a jelenben. — Ezért hiába dül-fül a „Kr. Ztg.“, hiába gyalázza ama cikk íróját, azzal az ügynek nem használt. Ez a vagyron azért közös vagyron marad, melyre felügyelni s melyből a maga részét kikérni — ha arra kerül a sor — joga van magyarnak, szásznak és románnak.

E jognál fogva, melyet elvitatni nem lehet, küzdünk mi az itt uralkodó áramlat ellen; e jognál fogva igyekezünk itt gyökeret verni, hogy legyen valaki, a ki utjába álljon amaz istenkáromló eljárásnak, s hogy legyen tér, hol a jogaiban sértett polgárság mindenkor orvoslást kereshet. A megsértett pedig nemcsak a magyar, hanem a szász és román is, ki az uralkodó párttal nem egy dudát fuj.

Más világ volt itt ezelőtt, midőn mindent hallgatagon kellett elviselni, s más világ lesz ezután, midőn minden visszaélés napvilágra kerül, — nevezzen bár az a tulzó, érdekházaszó rész „Schmähblatt“-nak is. Ez minket alterálni nem fog.

„Szomoru, hogy minket birtokunkban fenyegetni is már merészelhetik“, — így mond a „Kronst. Zeitung“.

De hát minő birtokról van szó? Városi vagyronról. Arról a vagyronról, melyért apáink ép úgy izzadtak, de talán még jobban — mert iga alatt nyögtek — mint a szászok, s melyet a törvény is csak közös vagyronnak, a polgárság vagyronának ismer. E felett pedig úgy rendelkezni, mint a tanács most rendelkezik, nem szabad. Sőt feltéve — de meg nem engedve — hogy az ő kizárólagos vagyronuk volna, akkor is azért van itt a felelős kormány, hogy azon vagyron kezelését ellenőrizze.

A kormány kötelessége felügyelni, hogy a városok gyarapodjanak s nem mint Brassó, pusztuljanak. S ha joga van a törvénynek egy veszélyesen tékozló magánembert gondnokság alá helyezni, joga van, sőt kötelessége egy veszélyesen tékozló városi, tehát közvagyonra kezet tenni s azt mondani: „ne tovább!“

Ha tisztának érzi magát a jogtalanul s igaztalanul vádolt tisztviselő, fegyelmi keresetet kér önmaga ellen, csak hogy tisztázza magát. Ha a városi vagyron kezelése rendes, ha maga a tanács és pártja nincs bűne tudatában s ha szócsövük, a „Kr. Ztg.“ ezt tudja, miért nem kérnek épen ők maguk vizsgálatot? Savanyu lenne a szőlő. — Mi azonban tudatában vagyunk a bajnak s ép ezért kérjük azt. Nem vádoljuk a tanácsot hűtlen kezeléssel, ez távol áll tőlünk. Csak szakértelem hiányával, hanyagsággal és könnyelműséggel. Ezt a vádat pedig fentartjuk. Előkel bizonyítjuk, ha a holtakat sirjukból felidézni már nem lehet.

Azért kellene a kormánybiztos, hogy ezt a vádat bebizonyítsuk, hogy könnyítve legyen az adózó polgárság terhein. S ha majd rendezve volnának viszonyaink, akkor mi lennénk az első, a kik a biztosság megszüntetését s az alkotmányos tisztújítást követelnők.

Nem hivatalt keresnénk mi a biztosság-nál, hanem odatétetnők lehetőleg azt a korlátolt s elfogult cikkíró, hogy nézzen saját szemével s halljon saját füleivel; akkor talán elhiszi, hogy mégis igazunk volt.

„Talán holnap eszébe jut valakinek, udvarunkat s házunkat elvenni, hogy maga terpeszkedjék benne (breit zu machen). Ha egyszer önkény lép igazság és törvény helyébe, akkor az állampolgár s birtoka „vogelfrei.“

Igaz, hogy az állampolgár „vogelfrei“, ha a törvény helyébe önkény lép. Mi éreztük ezt eddig leginkább a tulzó szászoktól. Ők azért tudják ezt oly nagyon jól, mert nem egyszer gyakorolták a multban s gyakorolja Brassó város tanácsa és képviselője ma is. Szép világot élnénk, ha nem volna felettük magyar hatóság. Isten mentsen meg attól! De óvja meg az isten a békés szász népet is olyan tanácsadóktól, mint a „Kr. Ztg.“, mert hamar elmondhatná: ments meg uram jóbarátaimtól, ellenségeimtől megóvnom magam!

Ez feleletünk azon ocsmány cikkekre. Szt.

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Két királynő.

— Beszély. —

Írta: Sacher Masoch.

(Folytatás.)

9) Ugy látszik, egyedül lakott benne, mert midőn megnyomta a villanycsöngettyűt, az ajtó kinyílt, mint-ha láthatatlan kísértet keze nyitotta volna ki és ép oly kevéssé mutatkozott valaki, midőn a virágokkal diszitett lépcsőn felmentek a szőnyegekkel borított és régi metszetekkel beagatott folyosón végimentek és az előszobán át, hol letették felső ruhájokat s a deszkázott éttermen végig, a kis terembe léptek. A szép nő néhány perczre távozott, úgy hogy Makárnak elég ideje maradt, hogy szemügyre vegye a légszeszlángot borító piros golyó fénye mellett az illattal telített bájos szobát. A szoba közepén török kerevet állott kisebb-nagyobb párnákból, miket tigrisbőr borított, előtte pedig egy fekete medvének nagy bőre volt leterítve. A szögletben csinos pamlag látszott, előtte a terített asztallal. Néhány karosszék egészíté ki a butorzatot. A butorok és falak sötétpiros damaszzsal voltak bevonva s ugyane drága kelméből alkalmazott függönyök fedték az a lakokat és ajtókat. A kandalló parkányán roccoco óra állott, a falakon pedig néhány értékes németalföldi genrekép függött Mieristől, Mezutól és Slingelandttól.

Az égő fa pattogott, mint távoli fegyverropogás, a samovár zugott az asztalon, kívülről pedig az északi szél télies dallama hallatszott a hulló hópolyhek kíséretében. E pillanatban rejtélyes suhogás hallatszott közelben, a damasz-függöny szétvált és megjelent a háznak szöke tündére, világos-szürke selyem uszálylyal s czobolylyal bélelt és diszitett kék bársony kényelmes otthonkában, melynek bő ujjja a leggyönyörűbb kart engedé látni.

Makár reá bámult. Ismerte e karesu, magas alakot, kifogástalan idomaival, e szigorú, szép arcot, melynek csodálatos bőre fényt látszott sugározni, e fonatokat, a melyek a nap aranyával versenyeztek és dúsan boriták fehér nyakát, e tiszta fényű és szent tűzű sötétké szemet, ismerte a nemes, szilárd lelket is, mely e szemben tükröződött, azonban a női báj minden nemével ékitett, szelid és egyszersmind büszke jelenségben nem ismert társnőjére, az amerikai tanulóra.

Ez inkább a páholybeli hölgy volt, a biborburkonyos nő a zoltini parkból, lázálmainak anyala, de nem az égnek gyermekesen kedves hirnőkei, hanem Mihály arkangyalnak a lángoló pallossal.

— Ugy-e nem ismer? — kérde kaczagva és most, midőn e szavak csengően hangzottak a szobában, agyanaz a mély, bájos hang, melyet ismert, ama rejtélyes hamis hanggal, mely dicső hangszer repedt húrjaként rejtélyesen rezgett.

— Csakugyan! — rebegé Makár. Ön inkább emlékeztet . . .

— Meseszerű nőre, kit egykor álmában látott, szólt közbe a nő. Tudom, de hála istennek, nem vagyok kísértet, hanem okos és kissé tudós barátnője, kivel nem ábrándoznia, hanem vitatkoznia kell.

Ezzel a pamlag lágy párnái közé ült és fehér, telt karját a bő ujj aranybarna czobolya közé ágyazá.

— De e haj — viszonzá Makár, — mely itt oly dusan hullámszik a homlokra és tarkóra . . .

— Azt szeretné tudni, — szólt közbe vidáman — hogy a „tanulónő“ hová rejt? Kedves barátom, ez komornám titka, a melyet nem szabad elárulnom, de szabadságában áll meggyőződni arról, hogy oly valódiak, mint az előadási terem Titus fője.

— De nem csupán haja, — folytatta Makár — hanem termete, egész lénye oly férfias, midőn a katedra előtt áll és itt . . . itt egészen más, előkelő hölgy nő, mintha Veronese Pál vásznáról szállt volna le.

— És ez nem tetszik önnek?

— Ellenkezőleg.

— E szerint ismét egyetértünk, — viszonzá a nő; én ugyanis akként vélekedem, hogy a nők, kik oly merészek, hogy a szellemi tevékenység valamely terén a férfiu oldala mellé állnak, annival inkább kötelesek, hogy a többire, tehát külsejükre nézve is, nőiesek maradjanak. Gyűlölöm a nőket, kik irnak,

A magyar delegátusok 24-én d. e. 11 órakor diszmagyarban gyűltek össze a tanácskozó teremben, ahonnan a Burgba hajtottak.

A magyar delegáció elnöke: Haynald Lajos kalocsai bibornak-érsek hosszabb beszédet tartott a fölséghez, a beszéd azonban kizárólag az ismeretes hódoló periodusokból állott.

A delegáció tagjai ezután lelkesen megéljenzették a királyt, mire ő felsége a következő választ adta:

„Hű ragaszkodásuk nyilvánítása őszinte megelégedéssel tölti el szívemet. Fogadják ezért teljes királyi kegyelemem kifejezését.

A monarchia viszonyai a külhatalmakhoz a legbarátságosabbak.

Azon látogatás, melylyel az orosz császár és császárné ő felségeik Kremsierben megörvendeztettek, becses jelét képezte azon szoros és bizalomteljes viszony állandóságának, mely a szomszédos három nagy birodalom uralkodói közt fennáll és melynek jelentőségét a monarchia és Európa békéjére nézve önöknek már egy évvel ezelőtt hirdettem.

Azon komoly törekvésünk, hogy a szerződések által biztosított, a béke és rend alapját képező jogállapot fentartassék a többi európai hatalmak teljes közreműködésével találkozik. A béke nagy érdekeinek biztosítását célzó ebbeli egyértelműség a siker legnagyobb nyomatékosabb zálogát képezi.

Ezen szellemben igyekszik kormányom a berlini szerződést aláírt többi hatalmakkal együtt ismét helyreállítani a Balkán tartományokban a törvényes rendet, melynek váratlan megszegése komoly veszéllyel fenyegeti az ottani népek nyugalmát és jólétét. A szerződések tisztelete és az azokból eredő jogok és köteleességek fenntartása képezte feltételeit azon bizodalomnak, melyet Európa a Balkán népei iránt akkor tanusított, midőn számukra az önálló állami élet követelményeit megvalósította.

A béke fenntartása s a monarchia érdekeinek megóvása ezentul is kormányom főbb feladata leendő.

Az alkotmányos tárgyalás végett önökkel közlendő előterjesztések ezuttal is a monarchia pénzügyi helyzetének teljes számbavételéről fognak tanuskodni.

A hadügyi miniszterium az összes szükséglet emelése nélkül azon célra fogja igénybe venni önöknek — mint ezt köszönettel elismerem — mindenkor tanusított áldozatkészségét, hogy az alsóbb fokú tisztek és hadapródok helyzetének sürgetővé lett javítását foganatba vehesse.

Hadi tengerészetünknek a partvédelem mult évben megállapított elvei alapján való fokozatos fejlesztését jóakaró gondoskodásukba ajánlom.

Boszniaiban és Hercegovinában állandóan és örvendetesen fejlődnek a közművelődési és gazdasági viszonyok. A közigazgatás költségeit ezuttal is sikerült ez országok saját jövedelmeiből a közös költségvetés minden terhelése nélkül fedezni.

A Boszniaiban és Hercegovinában elhelyezett hadcsapatok költségeiben kormányom jövő évre s újabb leszállítást vett kilátásba.

Teljes bizalommal számítván önök odaadására s Teljes bizalommal, számítva önök odaadására s meg lévén győződve, hogy belátásuk és hazafias buzgalomukkal támogatni fogják a kormányomat fontos feladataiban, szívből üdvözlöm mindyájukat.

festenek, vagy tanulnak és e mellett rosszul öltözködnek s esetleg fésületlenül, mosdatlanul járnak, mert ép ők azok, kik nemünknek komoly szellemi törekvését rossz hirbe hozzák. A nő, ki magát a tudományoknak szenteli, mindeneke előtt köteles, hogy e mellett ne csupán szelid és tiszta maradjon, hanem egyuttal izlésteljes, diszes . . .

— És szép legyen? — szólt közbe Makár.

— Ugy van, szép is! — ismétlé a szőke tündér mosolyogva.

— Ön pedig szép, — folytató Makár — menyeyei szépségü . . .

— Már ismét angyal! — szólt közbe szeretetreméltó gunnyal. — De jöjjön, a víz forr.

Ezzel fölkelte és a theat készíté.

— Nem akarja hallani, mennyire csodálom nagyságodat, — folytató Makár utána menve.

— Mire való e szertartás? Nevezzen egyszerűen Zenobiának.

— Zenobia? . . .

— Ez a nevem. Talán nem fetszik?

— Ellenkezőleg! És csakugyan megengedi?

— Ohajtom, sőt parancsolom.

Makár gyorsan ajkához emelé fehér kezét.

(Folytatása következik.)

Hogy mit tesz denuncziálni, azt a „Kronstädter Zeitung“-nak jól kellene tudni, mert ezen szót a németek recipiálták, mert ezen szóra nagy szükségük volt, mert a legtöbb áruló mindig közöttük volt.

Soha egyetlen nemzet kebelében sem fejlődhetett annyira a denuncziáció, mint a németeknél, mert hálásabb talajt fejlődésére és virágzására nem is találhatott, mint a németek kebelében.

Nincsen miért számosabb példára hivatkoznom, ott van a Borne idejébeni Németország, mikor a nemzet legjobbjai menekülni voltak kénytelenek a denuncziánsok elől, jobban, mint a kényur elől, — midőn egész Németország nem állott egyébből, mint denuncziánsokból és denuncziáltakból, midőn az egész német állam úgy volt szervezve, hogy minden ember kész denuncziáns volt, mert egyik a másikat ellenőrizte és volt kész feljelenteni még a szabad lélegzetvételt is; és ott van Ausztria, melyben egy időben minden második ember „spitzli“ volt, és ott vannak a Bach- és Schmerling-féle korszakok; midőn elnyomott hazánkban a német kormány a legnagyobb áldozatok árán akart közöttünk árulókat szerezni, de nem tudott és kénytelen volt németeket behozni, mert ezeknél jobb denuncziáns a föld kerekén nincsen, és ekkor a magyar nemzet bilincseket hordott, míg a szászok a német kormány kegyeltjei voltak, — miért? mert azon német fajból valók voltak, melyről fentebb szóltam.

És a „Kronst. Ztg.“-nak, mely minden izében német, tudnia kellene tehát, hogy mit tesz denuncziálni, árulónak lenni, és mégis úgy tesz, mintha nem tudná, rossz helyen használja a szót, pedig kellene tudnia, mert gyakrabban foglalkozhatott vele, mint én.

De mondjuk, hogy nem tudja a „Kronst Ztg.“, hogy mi a denuncziálás, és magyarázzuk meg neki.

A ki, mint én, érzi és tudja, hogy mi a joga és kötelessége egy polgárnak az államban, ki ezen tudat következtében a közügyeket — saját ügyeinket — figyelemmel kíséri, azokkal foglalkozik és azokat tanulmányozza, hogy tanulmányai alapján polgártársait felvilágosítsa a közös érdekében, hogy mit kell tenni és mely dolgokon kell változtatni, s reámutat arra, hogy romlásunkra vezet a jelenlegi vagyonkezelés, és a ki mindezt nyíltan, saját neve alatt teszi, de kit még csak személyes érdek vagy ellenszenv sem vezet az intézők iránt: az nem denuncziáns, az nem áruló; mert a közügyek iránt érdeklődni, azok érdekében tenni és felszólalni polgári jog és kötelesség. És ha valaki a nálunk uralgó viszonyok következtében, mert tudja, hogy szász polgártársaink — kik többségben vannak — önmagukon sem tudnak segíteni azon nyomás és félrevezetés miatt, melyben szenvednek, — az illetékes többség forumot hívja fel nyíltan segíteni, azon forumot, mely erre törvény szerint is hivatva van és mely eddig is megtette volna bizonyára kötelességét, ha félrevezetve, rosszul informálva nem lett volna: az sem denuncziáns, mert az is csak jogával és kötelességével élt.

De a ki egy titkos szövetségnek a tagja, egy szövetségnek, melynek akár „Versailles“ is lehet a neve; egy szövetségnek, mely a haza s nemzet iránti gyűlöletet táplálja, éleszti, mely önérdékből saját fajt elbutítja, hogy azt annál biztosabban vezethesse, mely a közügyekbe titkon befoly, hogy azokat megmételjeze, mely képtelen hivatalnokokat választat, hogy azokat mint bábokat felhasználhassa, mely a város vagyongazdálkodását befolyásolja, hogy a várost tönkretegyje, és a ki egy szövetségnek, mely önámításával másokat ámit, mely titkon pressziót gyakorol a félrevezetett polgárookra és titkon politikát űz saját szájaize szerint, a Nagy-Németország lévén legszebb álma, — tagja, és ki mint ezen szövetség titkos tagja, eszközévé is fajul ezen titkos szövetségnek és mint ilyen, annak érdekében működve, minden visszaélést eltakarni, minden gaztettet elsimitani és e mellett minden becsületes embert gyanusítani szokott: ez a denuncziáns, ez az áruló; mert ez a becsületes a gaz előtt, a tisztességet a becsstelenség előtt, az igazat a hazugság előtt, a jellemet a jellemtelenség előtt vádolja be és ez által árulója lesz saját megvetendő eljárásának és álláspontjának.

Én ily szövetség tagja nem vagyok, nem voltam; hogy kettőnk közül ki lehet már most a denuncziáns, azt kitudni a „Kr. Ztg.“-ra bízom.

A mi pedig „az uralgó kormány jövedelmezőbb szolgálatát“ és az esetleges „kis hivatal“ illeti, jegyezze meg magának a nyomtatott gaz, hogy én kormánypárti voltam és vagyok, a mióta a politikát értem, és hogy én e tekintetben nem értek azon köpenyforgatáshoz, mely a szászok jellemvonása ösödiktől fogva, de azért a kormányt sem haszonért, sem

másért nem szolgáltam soha és hivatalra sem vágyódom.

A hivatalra való vágyódás meglehet az olyanban, ki másként megélni alig tud; ki ma hivatal után kapkod, azután disznópásztor valahol Amerikában, később kereskedő, azután tán még hírlapíró is, de egyik helyen sem felel meg; én azonban pályámra, melyen vagyok, készültem, mióta tanulmányaimat bevégeztem, ezen pályán vagyok és ezen megmaradni is óhajtok, a míg ennek megfelelni képes leszek.

És végül jegyezze meg a „Kronst. Ztg.“, hogy az a szennyes rongy, melyből lapja készül, még nem ok arra, hogy piszkolódjék, mert gondolom, hogy az anyagot a papírhoz nem a „Kr. Ztg.“ szerkesztősége szolgáltatja; de ha csalódnám, ha a kapeza kapeza kell hogy maradjon papírkorában is, akkor ne feledje el a „Kr. Ztg.“, hogy az engem vissza nem riaszthat vele foglalkozni, ha kívánja; mert bármily piszkolódo legyen is, én vele csak a még piszkosabb nyomdafesték segélyével fogok érintkezésbe jöhetni.

Dr. Weiss Ignác.

A keleti válság.

Mint Bécsből megbízható forrásból jelentik, a konstantinápolyi konferencia összejövele biztosítva van, néhány részletre nézve azonban még mindeddig nem történt végleges megállapodás, minélfogva a konferencia kedd vagy szerda előtt nem fog összeülhetni. Annál biztosabban remélhető, hogy a balkán-félszigeti bonyodalmak most már teljesen békés megoldást fognak nyerni, mint-hogy Szerbia a nélkül, hogy bármely oldalról is erről serkentetett volna, jóllehet mozgósított, a Bulgáriára nézve tervezett fellépés alkalmas időpontját mégis elmulasztotta s a status quo ante, Szerbia hozzájárulása nélkül is, valószínűleg helyre fog állíttatni. Szerbiát mindazonáltal megilleti az az érdem, hogy az európai szerződések épségben tartása érdekében oly erélyes és áldozatkész fellépést tanusított.

Nis, okt. 27. A király környezetében azt beszélik, hogy Milán király személyes becsületét annyira engageálva látja, hogy inkább lemondani kész, semhogy oly eshetőségekhez járuljon, a melyek Szerbiára nézve veszélyesek, avagy lealázók. E kategóriába sorozza a király Sándor fejedelemnek Kelet-Rumélia főkormányzójává való kinevezését is; úgy hogy az akciótól csak az esetben hajlandó elállani, ha a status quo ante egész teljességében helyreállíttatik.

Román lapszemle.

Sok álmatlan éjszakát okoz a kultur-egyletulu a Gazetának. „A vadak úgy szaporodnak — úgy mond — Erdélyben, mint a kultur-egyletulu fiókjai. És csudálatos, hogy épen ott azokban a megyékben csatangolnak és zsákmányolnak erősebben, a melyben a „hazafiak“ tulzása — sovínismulu — a legvadabb.“

Elősorolván azon helységeket Naszód-Besztercse-megyéből, a melyeknek határain a duvadak garázdálkodtak, úgy végzi: „Mindezek Naszód-Besztercse-megyében Bánffy basa(?) basalikságában történtek.“

Azért azonban, hogy így ír a „Gazeta“, még nem izgat, még nem lázít.

Sietünk megjegyezni, hogy Naszódon és a körülte fekvő 24 volt határvárosi községben, melyek lakosai mind románok, csudálatos módon legtöbb a duvad kultur-egylet nélkül is, s hogy Bánffy főispán gondoskodik arról, hogy a duvadak szaporodjanak, hanem a Gazetába meneküljenek. Itt aztán, ha meg nem szelidülnek, majd csak elbánnak velük, mint Bretianu elbánt a Gazeta Ocásianáival, kikért szerinte „Rimnik-Serat“ város is felszólalt. Ocásianu és társai természetesen nem ott termettek, a hol a magyar kultur-egyletuluk; melegágyok ezeknek a bukaresti birtuk és cafenea-k voltak, azokban pedig ugyancsak megne-mesedtek volt. Bretianu azonban gondoskodott a szelid állatokról s ez nem fér bele a „Gaz.“ fejébe.

Nagyobb baj ennél most az, hogy az oláh pór-nóktól az „Ellenzék“ azt kívánja, hogy ha Kolozsvárra tojást, csirkét visznek eladni, tehát magyarul is tudjanak s a magyar vevők csak magyarul beszéljenek a kolozsvári piacon az oláh pórnokkal. Hát a „Gaz.“ erre minő tanácsot ad a románoknak! Ez is érdekes. „Mi azt mondjuk, hogy a románok legyenek olyan parasztok, hogy csak románul beszéljenek. A mint megtudják enni a magyarok a román tyukokat, tojásokat, tanuljanak meg azokat románul megvásárolni.“ Pof-tim, okos tanács! Nagyszerű esemény ez most Kolozsvárt és Brassóban. Oláh nyelv, magyar nyelv,

oláh tyuk és oláh tojás! A magyar, ha megvette is az oláh tyukot, ez meg azután oláhhul karicsál, a szakácsné még azután is oláh tyukvért oszt ki. Ez még is borzasztó! Már mi csak azt a tanácsot adjuk a kolozsvári magyar gazdaasszonyoknak, hogy ha nem boldogulnak a kolozsvári és környékbeli oláh pörökkel, soha se csináljanak ebből nyelvkérdést, hanem jöjenek vásárolni ide Brassóba a bolgárszegi oláhnékhoz, tudnak ezek úgy magyarul mint a pereszlen. Ha megtudják ezek a bolgárszegi oláhnék, hogy milyen országos baj támadott az „Ellenzék“ és a „Gazeta“ között: a milyen élelmések, egy reggel arra ébrednek a kolozsvári magyar gazdaasszonyok, hogy a brassó-bolgárszegi oláhhokfák ellepik a kolozsvári zöldség, virág, gyümölcs, turó piacokat és úgy beszélnek velük magyarul, csak pénzt kapjanak, mint akár a kézdi-vásárhelyi kofák. Nem fog ám ki ezek eszén sem a „Gazeta“ sem a „Tribuna“ összes bölcsesége.

Most veszem észre, hogy a magas politika helyett a „Gazeta“ vadjaival, tyukjaival, tojásaival telik meg e rövid szemlém. Kezdjünk tehát magasabb hangon beszélni. Bukurestben egy cseppel se bálnák, okos emberek, ha a bolgár, szerb és görög bőreikben megférnének. Erősítik ugyan Bukur városát, a kormány félhivatalos lapja ebben a lópor illatu világban is a román kereskedelmi és román iparról vezérezkik, és Erdély meghódításáról, mint a boldog időkben. Okosan beszél, elismeri, hogy a román kereskedelmi és román ipar ma még az idegenek kezeiben van; de nem azt a tanácsot adja, hogy üzzék ki Romániából az idegen kereskedőket és iparosokat; hanem azt tanácsolja, hogy tessék pályázni, versenyezni és versenyvel verni ki az idegeneket. Sok szép és okos indítványt is tesz.

Na, ez magas politika, mondja a t. olvasó! Nem, de itt van ez is. Abból a bécsi Reichrathból lehet olyan valami, hogy még egyszer N.-Szeben lesz három nyelvű országgyűlés. Hol és ki mondja ezt? senki a sorokban, csak a sorok között. Az is mesterség ám, a sorok között olvasni tudni. Mikor az ember szívét valami úgy szorítja, hogy nem férnek a gondolatok a sorokban: akkor a sorok közé is csuszát egy nehényt s ez mesterség ám, de még megérteni is az.

Magasabb politikát kérünk, mondja az olvasó. Elhiszszük. Tessék a Tribunához fordulni, a mint magyarázza a „Nemzet“-nek az alkotmányt, a többség, a kisebbség, a korona jogait, a mint megérteti vele, hogy kik az irredentisták. Ez magas politika, mert a kisebbség áll az erdő felől, a többségnek csak azt kell mondani: forte bine.

Czenkalji.

Kulturegylet.

Nyilvános köszönet.

Az „E. M. K. E.“ brassómezei fiókegylete választmányának f. hó 23-án tartott gyűlésében előterjesztetvén az Alsó-Rákos és Ágostonfalva vasuti állomások közötti dolgozó vasuti munkások két rendbeli gyűjtése, a gyűlés ezen hazafias mozgalomról örömmel vett tudomást s úgy a lelkes munkáscsapatnak, mint az üdvös mozgalmat megindított vezetőknek jegyzőkönyvileg is köszönetet szavazott; de ugyanekkor a nyilvánosság előtt is elismerését s köszönetét fejezi ki nekik, hogy a nehéz honmentő munkában önként részt vesznek.

Adjon az Ég sok ily lelkes vezetőt és munkást az édes hazának!

Brassó, 1885. október 26-án

a választmány nevében:
Sztéryni József,
jegyző.

Fillérestély.

Lapunk közelebbi számaiban jeleztük s eleve felhívtuk a közönség figyelmét a helybeli magyar prot. jótékony nőegylet megnyitóját fillérestélyére. Folyó hó 24-én meg is tartatván az, tisztünkben kifolyólag megemlékeztünk néhány sorban annak lefolyásáról.

Mindenek előtt magára a műsorra nézve ki kell jelentenünk, hogy annak összeállítása a változatosságot igen nélkülözte. S ha egyes szereplők nem igyekeznek az egyformaságot is élvezhetővé tenni elragadó előadásukkal, bizony-bizony a közönség aligha nem úgy tesz, mint a mi kedves bácsikánk, kit Morpheus karjaiból csak az időközönként megújuló tapsvihár riasztott ébredésre.

Annyi volt a zongorából, hogy jutott volna belőle bőven azon más egyleteknek is, kik még ez ősz folytán hasonló célból fognak fillérestélyeskedni.

Az egyes piécekről szólnak:

„Hunyadi László“ operai részlet, mint nyitány Millner Anna k. a. és Jaschik Gyula ur által kellő ügyességgel volt előadva, s néhol meg is ragadta a közönséget, de a koncerteket látogató magyar publikum egy év lefolyása alatt Brassóban legalább 4—5-ször hallván ezt, nem igen nagy érdeklődést tanúsított iránta.

A mi közönségünk olyan mint a játszó gyermek,

minden pillanatban új után vágyik, a régi értéktelenné válik előtte. Millner Anna kisasszonytól úgy Jaschik urtól is, mint a kik a magyar zenének hü és odadó művelői, új szerettünk volna hallani.

Verzár Jolán k. a. „Lili keringője“ azon soló darabok közé tartozik, mely gyakorlott kezekben kellemesen szórakoztató. A k. a. szépen énekelt, de kár, hogy meglátszott rajta a batoratlanság s az, hogy nyilvános fellépésre nem igen szoktatta magát. Különben jó iskola, kellő gyakorlottság s kitartó szorgalom által Verzár kisasszonyban a brassói magyar közönség pár év alatt egy kedves alt hangú solistát nyerhet. Kívánjuk, hogy úgy legyen!

A 3-ik szám alatt dr. Kádbé Ferenczné, Simay Rózsalia urhölgy Liszt Ferenc zongorakirály „Don Carlos“ opera-átiratát adta elő. Nem tudjuk mit emeljük ki e helyen? a darabot magát-e, melyet szerző egy ihletett percében örökített meg, vagy inkább bámuljunk, csodálkozzunk azon e szerföltött ügyességen, gyakorlottságon és könnyűségen, melyvel játszó mindnyájunk figyelmét lekötötte. Igaz, hogy a biblia szerint, „a tanítvány nem lehet nagyobb az ő mesterénél“ de a hasonlóság szerinte sincs kizárva s így teljes öntudattal s lelkiismeretességgel állíthatjuk, miszerint dr. Kádbé Ferenczné urhölgy ma oly csillog a zongorázók egén, mely fényt sokan óhajtanak, olyan erő, olyan tehetség, a kire a mester mindenkor bízhat. A szünni nem akaró taps valóságos tombolássá fejlődött s másodszor is emelvényre hívá a mi kedves fejedelemnőnk, ki vegyes magyar dalaival hosszasan tartá lebilincselve figyelmünket. Hiába! nincs a magyar dalnak s magyar embernek párja e földön. Fogadja legbensőbb elismerésünket, halánkat azon ritka élvezetért, melyet nekünk szíves közreműködése által szerzett s kérjük ajándékozzon meg minket ilyen minél többször.

A Jaschik ur violoncello játékában míg egyrészt a kezdőt láttuk s hallottuk solószerepelni, másrészt minden utógondolat nélkül jósolhatjuk, hogy ha a tehetséggel erős akarat s kitartó szorgalom párosul, Jaschik ur e téren még sokra viheti s vigye is, hogy legyen kedvencz solistája a brassói magyar zenekedvelő közönségnek.

A „Kunok“ című kettős dal, a mint mondták, mert egyik szereplő elutazott, elmaradt, s helyébe Józsa Gizella kisasszony solóban énekelt egy magyar dalt. Józsa k. a. ének és zenetehetségét jobban ismerjük, sem hogy annak akarnók betudni, hogy az ének ez egyszer nem úgy sikerült, mint a szép tehetségtől elvártuk volna. Mindjárt kezdetben észrevettük, hogy a szóló szereplés rögtönzött, s szereplő kisasszony mentve van akkor, ha tudjuk, hogy az utolsó órában erőltették egy szótlan s szerepre. Akárki tette, elég rosszul tette; mert bizony ahhoz még is csak nagy felületesség kell, hogy egy fiatal kezdő énekest a kellő gyakorlat nélkül csupán azért, hogy egy műsor nem hat, hanem 7 drbból állja-szó éneklésre kizsátozzék; ezzel sem a közönségnek sem a szereplőnek nem használt; de bizonyos tekintetben magának is ártott.

Az a mi gyenge szereplőkre is fényt kölcsönzött s zongorafejedelemlőnkkel együtt megmentette a műsort, Vincze Dánielné urasszony zongorán előadott magyar rhapsodiája volt. Azt az érzést, melylyel szeretve tisztelt tanfelügyelőnk kedves sógorasszonya s a mi kedves vendégünk játszott, s azt a coloraturát, melylyel vendégünk darabjait díszíté, nem egyhamar fogjuk viszont élvezhetni.

Nem is maradt el az a jutalom, melyet a hallgató közönség tetszés nyilatkozata, elismerése lőn kifejezve.

Ha mélyen tisztelt nagysád körünkől távozik, kísérje ama tudat, hogy egy szent cél megvalósításához járult szíves közreműködése által, melyek úgy a prot. nőegyletet, mint minket is, tartós hála kötelezte.

Magyar hazánk s nemzetünk diszere a szívet és lelket nemeseítő zene művelésére éltesse Isten nagysádat még soká!

A műsort a nőikar magyar egyvelege zárta be; a siker tapsokban nyilatkozott; részünkről is tapsolunk s mondunk a nőikarra „éljen“-t!

A hét számból álló hivatalos műsorhoz csatlakozott még egy jelenet, melyről eredetiségénél fogva nem hallgathatunk. Kádbé Ferenc és Vincze urhölgyek részére — mire a műsor véget ért — egy-egy virágcsokor érkezett, melyekkel azonban — eltekintve a nagy késéstől — az a fátum történt, hogy utközben az egyiknek szalagja elveszett, a másik ellenben csinosan volt díszítve. Roppant ügyetlenség, de hát már megtörtént!

Alig két negyeddél a műsor végeztével tánczra perdült a pezsgő fiatalok, melynek negyötödét a nőikar képezte, s járta lassuját és frissét Haluschka nótáinak a hajnali órákig...

Közönség válogatott szép, de kevés volt, s ha a lélek számot 140-re teszszük, akkor abban benn foglaltatnak az egylet tisztikara, a szereplők mamáikkal egyetemben és a rendező bizottság.

A református hivatott elvartuk volna, hogy egyletüket inkább pártolják, s tömegesebb részvét által annak nemes célját előbbre segítsék.

Végül elismerésünket kell nyilvánítanunk az áll. reál, polgári, elemi iskolák tanár és tanító testületeinek a nagyművű részvételért. Hiába! mégis csak a tanító-féle emberen fordul meg a humán ügy népszerűsítése, ezek érzik azt igazán, mit tesz: jótékony egyletek pártfogolása...

En.

Helyi és vidéki hírek.

Személyi hir. Gróf Bethlen András főispán ő méltósága ma, kedden, reggeli gyorsvonattal városunkba érkezett.

A protestáns nőegylet szombati estélyének a rendezőség által közzéteendő jelentését térszűke miatt csak lapunk jövő számában adhatjuk, miért is a nőegylet vezetőitől szíves elnézést kérünk; hasonlóképp ki kellett maradni „Brassó megye az országos kiállításán“, „Brassói vásár“, „Párbeszéd“ s „Vámszerződés“ című czikkeinknek.

Rendőri reform. Városunk ezen felette fontos ügye szerdán, f. hó 28-án, kerül a városi képviselő testület elé. Felhívjuk erre e helyütt is az érdeklődő közönség figyelmét.

A kiállításra a különvonat hétfőn reggel indult el. A vonat 48 kocsiból állott; Brassóból mintegy 1000 utazó indult el. Ezekhez csatlakoztak utközben még mások is, úgy hogy a vonaton legalább 1200 utas volt.

Beszámolás. Az iparos-íjak által szept. 13-án rendezett mükedvelői előadás jegyeiért felülfizettek Dr. Flechtenmacher úr 2 frt., Özv. Wächter Frigyesné úrnő ő nagysága 1 frt. 50 kr.; Killyéni Endre úr 1 frt. két kissasszony s Jaschik Gyula úr 20—20 kr. A nemeselekű felülfizetők fogadják legmélyebb köszönetünket! A választmány.

Uj rendőrhadnagy. A városi tanácsnak Szombaton délelőtt tartott ülésében Streulea Pál, ki a cs. kir. 2. gyalogezredben hadnagy volt és saját kérelmére elbocsáttatott, városi rendőrhadnaggyá választott.

Meghívás. A brassómezei tanítótestület évi rendes közgyűlését Brassóban a polg. iskola helyiségében november 5. és 6-án tartja, melyre testületi tagok, valamint a tanügy — barátok tisztelettel meghívotnak. A gyűlés tárgyai: Első nap, azaz 5-én d. e. 9 órakor a gyűlés kezdete. 1) elnöki megnyitó beszéd; 2) titkári jelentés az egylet évi működéséről; 3) bizottságok jelentései: a) egyleti pénztár, b) Eötvös alap, c) árvaházi alap, d) Csere-alap, valamint e) az egyleti könyvtár állásáról; — 4) Méhely Lajos állami főreáliskolai tanár ur gyakorlati előadása a méhészet köréből. — D. u. 3 órakor. 1) Értekezés „A néptanító a magy. nemzeti köznevelődés szolgálatában“, Jánó Lajos által; 2) Spaller József ismertetése a budapesti országos kiállításról; 3) emlékbeszéd néhai Csia István tanító felett Zajzon János által. Második nap, azaz 6-án d. e. 9 órakor, 1) javaslat a háromszékmezei tanítótestületnek a néptanítói oklevél értéke tárgyában tett felhívására Spaller József által; 2) indítványok; 3) a választmány megválasztása. Brassó, 1885. okt. 24-én. A brassómezei tanítótestület választmánya. Jánó Lajos, titkár.

Államosítás. A szepti-szent-györgyi postahivatal f. hó 1-ével kincstári kezelés alá vétetett.

Az erdélyi köznevelődési egyesület. Csanád megyének őszi rendes közgyűlése egyhangulag elhatározta, hogy az erdélyi magyar köznevelődési egyletbe 500 frt. illetményen örökös tagul belép, egyzersmind a járásbeli szolgabírák felhívtak, hogy ezen hazafias egylet támogatása céljából kitelhető buzgósággal tag- és adománygyűjtést eszközöljenek.

Zsidóüldözés. Csikmezei levelezőnk írja: Moldovában a Tatra vize mellett, Palánka-Kománfalva között a zsidókat keményen kezdték üldözni; nemcsak romániai, hanem a magyar alattvalókat is, sőt ha határszéli igazolvánnyal elvannak látva is, úgy sem akarják bebocsátani. Folyó hó 18-án egy zsidó igazolvánnyal ellátva, a kapun behatolt, az oláhok kövekkel fogadták, megfogták össze-vissza ütlegelték, hogy a nevezett egyén alig menekülhetett az oláh körök közül.

Vonat kisiklás. 25-én reggel a hajnali órákban a Ferencz-városi állomásnál egy tehervonat kisiklott s ennek következtében a reggel 5 óra 50 perczkor Zimonyból jövő 411 sz. személyvonat nem mehetett be a központi személypályaudvarba, s ezért az utasok a ferenczvárosi állomáson szálltak ki.

A néptanítás bajnokai. Az udvarhelymezei tanítótestület Gönczy Pál miniszteri tanácsost és Buzogány Áron osztálytanácsost a tanügy terén szerzett érdemeikért, Tóth József, pestmezei tanfelügyelőt és Gyergyánfi István tanítóképezdei igazgatót pedig az orsz. tanítói árvaház megalapítása körüli érdemeikért tisztebeli tagjaivá választotta.

Öngyilkosság. E hó 17-én Enyedy J. tomaseváci kereskedő a nagybecskereki „Korona“ szállodában öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen, kit hir szerint zilált anyagi viszonyok hajtottak a halálba, revolverrel lőtte meg magát s alig néhány percnyi küzdelem után elhalálozott.

Gyilkosság. Bíró Sándort Téglásról a napokban agyonütve találták. A gyilkosság gyanúja Németh István, Pér Sándor, Forgács I. és Szilágyi Gábor téglási lakosokra neheztül, e kiket tegnapelőtt erős fedezett alatt a debreczeni törvényszék börtönébe szállították.

Dinamit. Kapnikbányán a múlt héten ismeretlen tettesek a kincstári dinamit-raktárt feltörték s abból jelentékeny mennyiséget magukkal vittek.

Bányászerezcséltenség. Brüsszelből táviratilag jelentik, hogy Fontaine l'Evequeben (Hennegau) 24-én reggel megrendítő szerencsétlenség történt a köszvénybányában. A bánya egy része ugyanis eddig ismeretlen okokból hirtelen beszakadt és 14 munkást élve eltemetett.

Szerkesztő postája.

Gyulafehérvár. Azt a levelet megkaptuk s be-küldöttük azon levelezőnknek, kitől az illető levelet vettük. Annyit azonban megjegyezhetünk, hogy levelezőnk teljesen megbízható. Különben az egész bukási eset nálunk csak azért jelent meg, mert a bukás által több brassai czég is sújtott.

M. V. urnak, Budapest. Megkaptuk s közölni fogjuk nemsokára. Szívélyes üdvözlötünket!

H. J., N.-Rhéde. Üdvözlötünket! Jönni fog. csak-hogy az ígértet is kérjük.

N., Csik-Gyimes. Küldjön csak lehetőleg gyakran tudósításokat. A másikban majd annak idején

Kis lutri: Utolsó budapesti húzás október 24-én: 43. 54. 18. 17. 60.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885. október hó 27-én.

Román papírpénz à 20 frankos	8.78 vétel 8.80 eladás.
ezüstpénz à 20	8.75 „ 8.78
Napoleon d'or (aranypénz)	9.90 „ 9.93
Török lira	10.20 „ 10.22
Orosz imperial	11.25 „ 11.30
Arany	5.90 „ 5.93
Orosz papírrubel	123.— „ 124.

Felelős szerkesztő: **Szterényi József.**
Kiadótulajdonos: **Alexi könyvnyomdája.**

HIRDETMÉNYEK.

SZALLODA!

EUROPA SZÁLLODA

Brassó, Erdély,

teljesen új és felette kényelmesen berendezve ajánlja

— 22 díszesen berendezett utazószobáját —

gyors és pontos szolgálat és igen méltányos árak mellett a t. utazó uraknak.

Ez egyetlen szálloda a város közepében, alig 70 lépésnyire a főpiactól s már ezáltal is nagy kényelmet nyújt.

Ezen szállodával kapcsolatos kitűnő vendéglő, a hol havi bérletek teljes étkezésre is elvállaltatnak, valamint kőbányái söresarnok is, a melyek által a n. é. közönség kívánalmainak minden irányban elég van téve.

Szives támogatást és résztvételt kér

Kiváló tisztelettel

BARTHA ISTVÁN
szálloda-tulajdonos.

(219) 11—

KITŰNŐ KONYHA S JÓ ITALOK!

Előnyös ügynökség kínálta.

Ajánlatok „Agentur” czimen *Schalek Henrikhez Bécsbe* küldendők.

(247) 1 2

Szives figyelemre!

A „Pesti magyar kereskedelmi bank”

— alapított 1842 ben öt millió forint részvénytőkével —

az 1883. évi sorsjegy-részletivekről szóló törvény alapján kiadott sorsjegy-részletiveket a budapesti értéktőzsdén jegyzett minden sorsjegyről s megbízta ez üzletág keresztülvitelével **Adler L. Jakab** váltóüzletét.

Adler L. Jakab váltóüzlete ezen fennebbi koncesszió alapján kívánat szerint 12, 18, 24 s 36 hónapon át lefizetendő részletiveket ad ki. Ezen kedvezmény által mindenkinek lehetővé van téve könnyű szerrel meg-alapítani szerencsétét s néhány hónap múlva már kizárólagos tulajdonosa egy **eredeti sorsjegynek**. Különös előnyben részesül a részletivek vásárlója az által, hogy a havi fizetéseket nálam eszközölheti, mi által a fél már portóban is egy részletet megtakarít. Ugyan nálam készséggel adatnak szó-beli s írásbeli felvilágosítások.

Budapesti országos kiállítási sorsjáték!

Van szerencsénk ezennel köz tudomásra hozni, hogy a t. közönség kényelmére közkedveltségű kiállítási sorsjegyekből **Adler L. Jakab** ur virágsori (főter) váltóüzletének főraktárt adtuk át, a hol a t. közönség gazdag sorozat s szám választékot talál. A sorsjegyek a húzás napjáig, okt. 31-ig kaphatók. Egy sorsjegy ára 1 forint; 11 drb. 10 forint s így remélhető nagy részvét. különösen ha tekintjük a kiváló nagy nyereményeket, mint főnyeremény 100.000 forint s ezenkívül még 4000 uyeremény.

A budapesti orsz. kiállítási sorsjegyek kezelésége.

Magyar vöröskereszt-egylet sorsjegyek!

Húzás már november 1-én. Részletivek a legutányosabbban 12, 18, 24 s 36 hóra kaphatók. Eredeti sorsjegyek napi árban.

Igérvények 1864-iki sorsjegyekre. Főnyeremény 150,000 forint. Húzás már december 1-én. Egy ígérvény ára 4 forint 50 kr.

A közös állami jótékonyági sorsjáték sorsjegyei, darabja 2 forint.

Ajánlom magamat mindenféle bel- s külföldi arany-, ezüst s papírpénzek pontos bevásárlása- s eladására s hitelezek minden értéktőzsdéi papírra a legkisebb kamatok mellett; hasonlóképp keresztülvitetnek mindennemű a bankszakba vágó ügyletek gyorsan és pontosan. — A budapesti magyar kereskedelmi bank részletiveit újból ajánlom a n. é. közönség b. figyel-mébe annyival is inkább, mert érintkezésbe jó a főváros legrealisabb pénz-intézetével, mely a törvényes százaléknál többet nem számít.

Kiváló tisztelettel

Adler L. Jakab,
váltóüzlete. Főter, Virágsor.

(239) 6 - 30

Az Arzt Pál-féle pinczészet borai

— kitüntetve —

az 1873. évi bécsi világkiállításon, az 1879-iki sz.-fehérvári, az 1881-iki egri, az 1882-iki trieszti s legutóbb a budapesti országos kiállításokon.

Kaphatók:

Kirr Károly ur fűszerkereskedésében;
a „**Fehér kakashoz**” czimzett borházban a Nagy-utcában;
a „**Királyi táblához**” czimzett borházban a mézárszékek mögött.

Különösen ajánljuk a Budapesten is kitüntetett **Tramini, Somlyai, Riesling, Muskat** és **Steinigi** kitűnő minőségű borokat.

(240) 3—3.

Kapható **ORENDI FRIGYES** váltó-üzletében, Brassóban Színház-utca 94. (223)

Húzás már október 31-én.

Csak még kevés készlet

BUDAPESTI kiállítási sorsjegy á 1 ft

11 sors-jegy 10 ft

Főnyeremény készpénzben

100.000 forint

Továbbá 20.000 forint 10.000 forint 5000 forint ért. stb. 4000 nyeremény

○ Kiállítási sorsjegyek kezelésége, Budapest, Andrassy-út 43.

Sorsjegyek kaphatók e lap kiadóhivatalában.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzlete
BUDAPESTEN

(alapított 1842-ben, részvénytőke 5.000.000 forint)

az 1883-iki XXXI. törvények értelmében

részletiveket minden a budapesti hivatalos árfolyam lap-ban jegyzett sorsjegyekre, tetszés szerinti részletfizetések-re kibocsát.

Képviseelve

ORENDI FRIGYES bank- és váltóüzlete által
Brassón, Színház-utca 94. sz.

(205) 16 —

Eladó

a vasuti indóháznál lévő gőzfűrés a hozzá tar-tozó kelleivel együtt. — Értekezhetni **Vasady József** tulajdonossal. Brassó, buzasoron 559. ház szám alatt.

(246) 2—3